

IZHAJA VSAKI DAN

Če se ne deli na praznikih ob 5, ob ponedeljkih ob 9. zjutraj. Pesevni šte. se prodajajo po 3 nv. (6 stot.) v mnogih kmetijskih in okolici, Gorici, Kranju, St. Petru, Pistočni, Sežani, Nabresini, Sv. Luciji, Tolminu, Ajdovščini, Dornbergu itd. Zastarele šte. po 5 nv. (10 stot.).

GLASBI SE RAČUNAJO NA MILIMETRE v širokosti 1 celone. CENE: Trgovinske in obrtne oglašne po 3 st. mm, varstvene, zahvale, poslanice, oglašne denarnih zavodov po 5 st. mm. Za oglašne v tekstu lista do 5 vrst 20 K, vsaka naslednja vrsta K 2. Mali oglašni po 3 stot. beseda, najmanjši pa 40 stot. Oglašne sprejema Inštratai oddelek uprave „Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

NAROČNINA ZNAŠA

za vsa leta 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K; za naročbe brez doposlane naročnine, se uprva ne oizir. Naročnina na nedeljsko izdanje „EDINOSTI“ stane: celotno leto K 1.20, pol leta K 60.

Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nepravilna pisma se ne sprejemajo in rakopisi se ne vrašajo. Naročnino, oglašne in reklamacije je pošiljati na upravo lista.

UREDNIŠTVO: ulica Giorgio Galatti 13 (Narodni dom)

Iskajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lastnik korespondenčnega lista „Edinost“. — Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu, ul. Giorgio Galatti št. 13.

Polno-krasni račun št. 841-652. TELEFON št. 11-57.

Brzojavne vesti.

Ogrski državni zbor.

BUDIMPEŠTA 9. Zbornica je po nekaterih modifikacijah, odobrenih od ministrskega predsednika, sprejela zakonski načrt o zemljiščnem davku. Nato je bila debata odgodjena na jutri.

Avstroogrsko turška pogajanja.

CARIGRAD 9. — Avstroogrski poslanik markiz Pallavicini je danes nadaljeval pogajanja s trgovinskim ministrom o trgovinsko-političnem delu protokola. Dogovor se predloži danes ministrskemu svetu.

Socialistični shodi na Dunaju.

DUNAJ 9. Sinoči je bilo deset socialističnih shodov, na katerih so dunajski socialistični državni poslanci govorili o parlamentarnem položaju, provzročnem vlad zaključitvenega državnega zbora. Govorniki so hudo napadali tudi ministrskega predsednika Bienerttha.

Demonstracija francoskih nacjonalistov.

PARIZ 9. Po nekem shodu, na katerem se je protestiralo proti antirepublikanski akciji, ki se jo počenja z imenom Ivane d'Are, se je večja množica členov „Action française“ podala k spomeniku Ivana d'Arc in nato pred stanovanjem Dreyfusa, kjer so vakikali: Smrt izdajalcu! Dol z Židi! Policija je manifestante razgnala in več oseb zaprla.

Angleška kraljeva dvojica v Berlinu.

BEROLIN 9. Kralj Edvard in kraljica Aleksandra sta dospela semkaj ob 11. uri predpoludne. Vsprejeli so ju cesar Viljem, cesarica Avgusta Viktorija, prestolonaslednik, prestolonaslednica ter vsi principi in princesnje. Vsprejem je bil prisrčen. Mesto je okrašeno, izšli ulice, po katerih so se visoki gostje peljali v kraljevo palačo.

BEROLIN 9. — Cesar Viljem je podelil angleškemu poslaniku sir William Goschenu veliki križ reda rdečega orla.

BEROLIN 9. Ob 1. uri opoludne ju bil na čast angleški kraljevi dvojici obed.

Nemško-francoski sporazum glede Maroka.

PARIZ 9. Od dobroobveščene strani se čuje, da bo danes v Berlinu podpisani francoski sporazum glede Maroka. — Kakor se govori, bodo s tem popolnoma v okviru njegovih akte sklenjenem sporazumu, gospodarski interesi Nemčije zavarovani v vsakem oziru. Na drugi strani pripoznavs nemška vlada gotove politične interese Francije, ki so zavisni po nje posebnih zemljepisnih razmerah do Maroka.

BEROLIN 9. Danes predpoludne sta v unanem uradu državni tajnik baron Schoen in poslanik Cambon podpisala nemško-francosko pogodbo o Maroku.

Ustava Južnoafrikanke Zveze.

BLOEMFONTEIN 9. (Reuterjev biro.) Včeraj je bil objavljen načrt južnoafrikanke ustave, ki obsega zvezo kapstadskih kolonij, Transvaala, Natala in države Oranje. Vlada bo glasom načrta sestavljena iz generalnega guvernerja, senata in zakonodajne zbornice.

Španska zbornica.

MADRID 9. Na včerajšnji seji zbornice je minister za notranje stvari predčital dekret, s katerim so volitve za generalne svete odgodjene. Zbornica je s 71 proti 41 glasom odklonila predlog, da se zamorejo člani zbornice

in senata udeležiti vodstva in uprave industrijalnih podjetij.

Sestanek španskega in portugalskega kralja.

LIZBONA 9. Kralj Manuel namerava odpotovati v Villaviciosa, kjer namerava ostati nekoliko dni.

MADRID 9. „Agence Fabras“ priobčuje z rezervno govornico, da obišče kralj Alfonz v kratkem kralja Manuela v Villaviciosa.

Washington 9. — Roosevelt je poslal kongresu posebno poročilo, v katerem priporoča zakon, po katerem se bodo morali vsi transatlantski parniki prevideti z brezžičnim brzojavom.

Rusija.

Gučkov vstopi v Stolipinovo ministertvo.

PETROGRAD 9. V moskovskih oktobrističkih krogih kroži govornica, da je ministrski predsednik Stolipin ponudil voditelju oktobristov, Gučkovu listnico ministra za notranje stvari in da si bo pridržati le ministrsko predsedstvo.

Grof Witte.

PETROGRAD 9. Popolnoma neosnovana je govornica, da je grof Witte zapleten v Luchinovo afero in da bo v kratkem arretiran.

Resna beseda slovenskim starišem.

Slučaj, da se ravno te dni mnogo piše v našem in nam sovražnem novinstvu o slovenski mladini, ki na slovenskih veselicah in zabavah govori med seboj tudi laški — mi je potisnilo pero v roko, da povem tudi jaz, družinski oče, svoje mnenje o stvari. V glavnem je po mojem prepričanju krivda v družini, oziroma na stariših, ako otroci zamerjajo materni jezik. Šola nima pri tem vprašanju takega pomena, kakor ga ima vzgoja v družini. Poznam n. pr. precej odraslih, ki so pohajali v italijanske šole — ljudske in srednje — a so vkljub temu velesnačajni narodnjaki, ki ne govore, ko so v slovenski družbi, nikdar italijanski. Poznam pa tudi takih, ki so dovršili slovensko Ciril-Metodijero šolo, a se vkljub temu radi spozabljajo stem, da vsiljujejo tudi drugim blaženo laščino. Iz tega sodim, da vzgoja v šoli sama ni merodajna ako je ne podpira tudi vzgoja v družini. Kako naj bo otrok prežet narodnim duhom, ako mati in oče dovolujeta, da se njiju otroci poslužujejo doma in na ulici tujega jezika? Kako naj šola popravlja nemarnost starišev in kako naj učiteljstvo vlije otroku v srce ljubezen do svojega naroda — ako stariši sami dopuščajo, da se njih mladi naraščaj zastropija celo v lastni družini z gojenjem tujega jezika? Ti nesrečni stariši, ki pogublajo svojo kri v tuje morje, trde, da se njih otroci nauče govoriti materni jezik — ko bodo veliki! Drugi trde zopet, da otroci ne-čajo govoriti slovenski — ker da jih Lahi zmerjajo se ščavi itd.

Vsi ti in slični izgovori so neumni — kakor so neumni oni stariši, ki pod sličnimi pretvezami vzgajajo svojo lastno kri za to, da ko so dorasli pomnožujejo vrste naših narodnih nasprotnikov!

Priznavam, da je bilo nekaj — recimo pred 20 leti — res težko vzgajati otroke v narodnem duhu, ker se je bilo res izpostavljati raznim šikanam od strani tujakajšnjih in

tu sem prisiljenih Lahov. — Ali, kdor je bil energičen, je vkljub temu vzgojil narodnih značajev. Stanoval sem pred 22 leti v sredini mesta. V isti hiši je stanovala revna, a poštena slovenska dvojica z malo hčerko. Okolo te družine je stanovalo sedem laških družin in ena slovenska. Hčerka prvo omenjene družine je nekega dne (počela je bila izgovarjati prve besede) rekla; „mama pan“. Preprosta, a narodna žena je vzela kruha in ga pokazala hčerki rekoč: Hočeš kruha? Ker je otrok stezal ročici in ponavljal goraje besede je mati ponavljala besedo „kruha“ toliko časa, da je otrok rekel: „tua“ kruha! To se je ponavljalo, dokler ni otrok opustil „pan“ in vprašal — kruha! Poreče kedo, da je tako postopanje trdosrdno. — Dobro, a nečloveško je tudi, ako stariši vzgajajo otroke, ki pozneje njih same zmerjajo se ščavi! Odločnost opisane matere je imela vspeh, kajti vsi njeni in že odrasli sinovi in hčere govore danes tri in tudi štiri jezike, ali materni jezik jim je svetinja. Nekega dne sem bil priča, ko je neka Italijanka rekla očetu ravnokar opisane družine: „Čemu mučite otroke z učenjem jezika, ki jim ne bo nikdar koristil. Kam pojdejo potem, ko bodo znali „slavo“? Kakor razjarjen petelin je skočil pokonci ta odlični mož in odgovoril: „Gospa! Jaz se ne vtikam v vaše družinske stvari in pravim, da pustite tudi vi mene in moje na miru. Jaz učim svoje otroke materinega jezika, kakor učite vi svoje. Moji bodo znali in govorili dva, tri jezike, vaši pa le enega! Ali kar se tiče kruha si ga bodo moji otroci mnogo lažje služili, nego vaši. Kajti, Slovan more s pomočjo svojega jezika lahko po vseh, jugoslovanski, češki, poljski in ruski zemlji, dočim morejo Lahi le v Italijo, kjer pa še sami nimajo dovolj živeža!“

Italijanka je osramočena umolknila, a naš človek je za zabelo dodal še: „Kadar pa bosta vi Italijanka učila svoje otroke slovenski — bom jaz Slovenca tako uljuden, da bom učil svoje — italijanski!“

Od tega dne je imela slovenska družina mir in bila je spoštovana tudi od tujcev!

Posnemajte to mater, tega očeta in uverite se, da se, posebno pa danes, prav lahko vzgaja svoje otroke v narodnem duhu, ako se je — hoče! Da ne bo kedo krivo tolmačil teh mojih vstic, moram omeniti, da je danes med nami v mestu stotine in stotine družin, v katerih je slovenski jezik svetinja in da se te družine množijo od dne do dne. Da pa bo slehera slov. družina taka, da bo res slov., v to je dolžnost nas vseh, da vsopodbujamo zaspance in omahljivce in da jih, ako se nočejo poboljšati — tu pa tam postavimo na sramotni oder javnosti. Družina, podpiraj šolo in šola družino! Šele potem bomo imeli narodnih značajev, ki se ne bodo pačili brez potrebe v tujem jeziku. A. V.

Križa v Avstriji.

Socialisti na Dunaju so zapričeli intenzivno kampanjo proti baronu Bienertth radi zaključitvenega državnoborskega zasedanja. V nedeljo je bilo na Dunaju več socialno-demokracičnih shodov, na katerih so državnoborski poslanci vehementno napadali barona Bienerttha. Teuer njihovih izjavanj je zvenel v smislu, da za zaključitvenje zasedanja ni bilo nikakega veljavnega poviada in da je baron Bienertth s tem hotel rešiti sebe iz zadržev. Ministrski predsednik ve dobro, da v zbornici nima večine in zato ni hotel, da pride v

„Jelena!“

Mlada gospa se je zganila. Dvornicki je pristopil ter se jej priklonil nežno. Ona je vstala. Bila je bleda, toda micna.

„Bil sem v skrbeh radi tebe, iskal sem te. Kedsj si dospela semkaj tako zgodaj?“ je govoril mehko, skrbipolno.

Jelena mu je položila glavo na prsi. Ni tajila, marveč mu je priznala vse. Povedala mu je, kaj se je vse rodilo v njeni duši.

„Oni spomin tam na steklu,“ je ponavljal Vladimir tihejšim glasom. „Ne vznemirjaj je, vsa čast njej.“

„Ne, Vladko. Priznavam, da sem kriva. Greh, blodnja. Nesreča je zadela ob-me. Zdelo se mi je, kakor da te mi hoče kdo odvzeti.“ in pritisnila se je še tesneje k njemu.

Vladko je dvignil njeno glavo.

„Ne kliči mrtvih na boj z življenjem, privošči jim počitek! Oni ne spadajo več med nas; oni so rešeni naših slabosti.“

Jelena ga je pogledala. On pa je nadaljeval:

„Umej me, Jelena! Daj jim mir, nama pa moč, da bova mogla izvrševati svojo dolžnost. Mir tudi tebi, duša! Vrni se v življenje in k njega dolžnostim; tam zgoraj — pri tem je pokazal na zvezdato nebo — nimaš sovražnika. Med nama ni nikogar. Ti si ostala na mestu one, ki jo je Bog pokli-

proračunskem odseku do glasovanja o dispozicijskem fondu. Jasno je, so izvajali govorniki, da baron Bienertth nima potrebnih zmožnosti. Govorniki so zahtevali, naj se nemudoma zopet skliče državni zbor, drugače da bo govorila ulica.

Zanimivo čtivo so nam bile včerajšnje dunajske novine. V prvi vrsti „Neue Freie Presse“. Do sedaj so Nemci plaskali baronu Bienertthu z vsemi rokami in njihovo zadovoljstvo je zadobilo svoj višek, ko je vlada neposredno za zaključitvenjem državnega zbora dala zaključiti tudi češki deželni zbor. To je znakom — so menili — da so vladni krogi spoznali, kako nevaren je češki ogenj tudi za državni interes...!

Včerajšnji listi pa nas poučujejo, koliko hinavstva je v tej navidezni nemški skrbi za državni interes. Pa saj je znana stvar: Nemci so veliki patrijote! Je dotle, dokler morejo takozvani državni interes identificirati se svojim nemško-strankarskim interesom. Tako je tudi sedaj. V včerajšnjih listih že ni nič več tistega navdušenja, tiste zvestobe, ki so prisegali baronu Bienertthu.

Vzrok temu ohlajenju. Vznemirjeni so nekoliko, ker se boje, da novo uradniško ministertvo ne bo imelo take sestave, kakor bi si je oni želeli v svojo korist. Zato, ker obispljeje barona Bienerttha se svojimi nasveti. A smisel njihovih nasvetov je, naj se vlada popolnoma odtegne vplivu strank! Ero vam večne binavce in farizeje! Vedno se svojim liberalizmom, se svojo vremo za konstitucionalne naprave, v resnici pa so vedno pripravljene poslati k vragu konstitucijo in pravice parlamentarizma! Stvar je kaj lahko umljiva. Parlamentarizem jim je bil svetinja dotle, dokler so oni gospodovali v njem. Ker pa sedaj to ni več tako lahko, bi hoteli imeti vlado — seveda nemško — ki bi se enostavno ne ozirala na parlament! To je povedala „Neue Freie Presse“ z vo jasnostjo, ko je dala baronu Bienertthu tale pouk: „Sedaj potrebuje Avstrija ministertvo, ki pojde ministrskemu predsedniku dobro na roko in katerega člani ne bodo iskali svojega težišča izven vlade!“

Kdo ne čuje vodilnega motiva v tej nemško-„liberalni“ muziki? Motiv je: vlada budi nam Nemcem na uslugo; če ni možno s parlamentom, pa brez parlamenta!

Danes, jutri bomo že videli, je-li in v koliko baron Bienertth tudi to pot uvaževal te nasvete svojih nemških varvancev in doslej tudi — profosov.

Novo ministertvo Bienertthovo.

DUNAJ 9. Za jutri je pričakovati imenovanje novih ministrov. — Ministertvo bo sestavljeno: predsedstvo baron Bienertth, notranje stvari baron Hårdt, finance vit. Bilinski, pravosodje bivši nemško-nacionalni poslanec dr. Hochenburger, uk in bogočastje grof Stürgkh, železnice sekcijski svetnik v pokojju Hrba, trgovina dr. Weisskirchner, deželna bramba Georgi; razun teh, trije ministri-rojaki: Schreiner, Začek in Abrahamowit. Ministrom za javna dela bo baje imenovan člen gospodske zbornice in deželni glavar predareški, Rhemberg. Čehi bodo imeli v ministertvu poleg ministra-rojaka samo ministra za poljedelstvo, oseba, ki pride na to posleduje mesto, pa ni še določena.

cal k sebi. Njej bodi čast in spoštovanje, prisrčni spomin, tebi pa težka naloga izvrševanja svojih dolžnosti...“

Vladimirov glas je zvenel nežno, iz srca, ter se malona tresel. Jelena je mej tem stala in molčala.

„Odpusti, Vladko, saj sem radi tega tukaj. Molila sem za...“

Ni izgovorila. Mož jo je prijel za obe roki.

„Ti si dobra, Jelena; hvala ti! Da, z molitvijo se bližamo onim, ki so umrli ter jih prosimo blagoslova...“

Obrnila sta se. Na pročelje kapilice je svetil mesec ter osvetljeval ondi velike, pozlačene črke: „Bog jim daj večni mir!“

Vladko je pokazal kvišku. Jelenina usta so tibo šepetala te lepe besede tako globoko pomena. Nad njima je svetil mesec in srebro njegovih žarkov kakor bi se bilo treslo na grmčju, na cvetkah in na tih jezerski gladini. Odšla sta domov. V sobi je spal osamljeni fantek ki se je sprehudil ter jel jokati. Kako bi se druga žena opravičila ondi pred to zgovorno sliko nad postelico, ako bi ne bila ondi, kjer je potrebna? Kako bi izvrševala svoje dolžnosti? In vrnila se je s krepko odločnostjo ter s polno glavo lepih načrtov: mirna, jasnega lica, s čisto mislijo in z mirom v svojem srcu.

(Konec.)

PODLISTEK.

Druga žena.

Črtica, spisal Anton Bielek. — (Posl. Podravski.)

Dvornicki se je vzdramil in stekel za Jeleno. Požuril je svoje korake. Prišel je v sobo. Ali tu je bilo tiho, kakor da ni v hiši žive duše. Misli je, da jo najde v spalnici. Jel je stopati po prstih, da bi je ne vzdramil. Vrnil se je v sobo. Vtopila je sobarica.

„Kje je gospa?“

„Pred trenutkom so šli ven; mislila sem si, da so se vrnili na vrt.“

Vladko ni spregovoril niti besede, marveč je odšel za njo. Morala je iti navzgor, sicer bi jo bil srečal — si je mislil. Zidovje stare stavbe se je črnelo, samo nad streho, osvetljeno od mesečine, se je razprostirala nekaka srebrna mreža. Gost smerečji gozd se je razprostiral po rebu ter segal malone do dvorišča. Vladko je šel ter gledal, ne bi li zagledal Jelene. Naokrog je vladala tišina. Srebrni svet mesečine se je opiral ob njegovo stran in tibo temno-modro obzercje s tistimi

DOGODKI NA BALKANU.

Turčija in Bolgarija.

CARIGRAD 9. Glasom neke privatne brzojavke „Jeni Gazete“ iz Petrograda, je minister za unanje stvari Izvoliski izjavil turškemu poslaniku Turkanu peši, da predloži turški predlog ministerskemu svetu. V diplomatičnih krogih in v listih je protipredlog vzbudil pomisleke in neki nemir. Vzlic temu je nade, da stori ruski kabinet sklep, ki bo upošteval turške interese.

Minister Izvoliski je pripravljen podati Turčiji ob sedanjih razmerah dokaze prijateljstva. Vendar se mu zdi turški predlog težaven. Ruski odgovor se izroči turški vladi v enem ali dveh dneh.

PETROGRAD 9. „Novoje Vremja“ piše k turškemu protipredlogu: Vzlic naših velikih simpatij do Turčije ne vsprejme Rusija nikdar predlaganega financijskega sporazuma. Ako bi minister za unanje stvari hotel to tudi storiti, ne more, ker se bo duma temu energično uprla.

SBRIJA.

DUNAJ 9. „Mittags Zeitung“ poroča iz Beleggrada, da je ruski odposlanec v Beleggradu obiskal ministra za unanje stvari dr. Milovanovića ter mu priobčil, da mu je ruska vlada, ki dela sporazumno s Francijo in Anglijo, naročila, naj vnovič opominja srbsko vlado, da ne odpošlje srbske spomenice ter naj odsvetuje Srbiji vsak drzen korak. — Ruska vlada bo že delala na to, da dobi Srbija primerne kompenzacije.

Tekoj po tem obisku je bil sklican ministerski svet. Minister Milovanović je poročal o pogovoru z ruskim odposlanecem. Poročilo je baje silno presenetilo ministre. V krogih poslancev skupščine se zagotavlja, da je postal sedaj položaj srbskega ministerstva nevzdržljiv in da pride kmalu do koalicijskega ministerstva, v katerem bodo sedeli voditelji strank.

Avtomobili za srbsko vojsko.

Srbska vlada je, kakor javljajo iz Beleggrada, naročila večje število avtomobilov, sistem „Arbeng“, za srbsko vojsko.

BOLGARIJA.

SOFIJA 9. Ker je bila bolgarska vlada eficijčno obveščena, da vsebuje turški protipredlog izjavo, s katero se Turčija odpoveduje vsaki uravnavi mej, je vojno ministerstvo danes zjutraj ukazalo, da se takoj odpuste poklicani rezervisti 8. obmejne divizije.

TURČIJA.

CARIGRAD 9. Daljše brzojavke turških listov konstatujejo, da vlada sedaj v Basorah snarhija. — Čete se vedejo mirno.

CARIGRAD 9. „Ikdam“ poroča, da je dospelo v Solun 975 obrežnih topov in municija. Turška vlada je dovolila prevoz v Beleggrad.

HRVATSKA.

Vprašanje reške in drenovske župnije.

Z Reke poročajo: Reški opat in kanonik Martinec odpotuje te dni v Zagreb, kjer bo konferiral z nadškofom dr. Posilovićem glede reške in drenovske župnije.

Rusija.

Iz Petrograda poročajo, da je skoraj gotovo, da finančni minister Kokovcev odstopi. Kakor njegove naslednike imenujejo Timirjazev, Ruhl in Putilov. — Od druge strani označajo te vesti kakor izmišljene.

DROBNE POLITIČNE VESTI.

Deželnozbornske dopolnilne volitve na Dunaju. V ponedeljek so se v štirih volilnih okrajih vršile dopolnilne deželnozbornske volitve. V tretjem okraju je bil izvoljen krščanski socijalec Anton Nagler; v sedmem volilnem okraju krščanski socijalec Henrik Orsand, za drugi mandat je potrebna ožja volitev med oficijelnim krščansko-socijalnim kandidatom Alojzijem Vöklar in kandidatom krščasko-socijalne stranke Antonom Nepustil. V desetem okraju je bil izvoljen socijalni demokrat Avgust Sigl. V devetnajstem okraju je potrebna ožja volitev med oficijelnim krščanskim socijalcem Avgustom Dressler in samostojnim krščansko-socijalnim kandidatom Leopoldom Hönigl.

Grof Sternberg pri cesarju. V ponedeljek je cesar vsprejel v avdienci znanega češkega poslanca grofa Adalberta Sternberga, ki je prosil cesarja za revizijo svojega vojaškega procesa, pri katerem je izgubil svojo častniško šaržo.

Dementi o boleznih Meneliki. Dopsnik „Reuterjevega biro“ v Adia Ababa je bil pooblaščen, naj oficijelno dementuje vest, razširjeno o teški bolezni abesinskega kralja Menelika. Negus potuje sedaj z avtomobilom po Abesiniji.

Dnevne vesti.

Kako prihajajo v „Indipendenta“ — oslarije!! Predvčerajšnji „Indipendente“ je prišel pod naslovom „La funzione delle serve. Trucchi slavi“ članek, ki vsebuje tolike oslarije, da kaj takega še nismo čitali v kakem glasilu, ki hoče sicer biti resno.

Naj povemo na kratko, kako oslarije je povezal „Indipendente“ v svoj članek: Kaj ljubkih stvari — tako začenja — bi doznali, ako bi pogledali, kako Slovenci

organizujejo svoje veselice v „Narodnem domu“.

In potem pripoveduje: Svoje najprišnejše in najzvesteje rekrute ima slavizem v Trstu med — služkinjami. To pa dokazuje tudi, kakšega velikanskega blagoslova nam prinaša kontakt z — državo avstrijsko!! Do večerj so bile dekline za vojake. Sedaj pa ni več temu tako: sedaj so dekline tudi za slovenske agitatorje izborni in porabni instrument. Kakor se pušča v operetah najborneje umazane nastopati za barone in grofe, tako dela v svoji usmiljenja vredni mizeriji slov. aristokracija in buržoazija, kadar hoče prirrediti kak ples. Kupujejo svojim deklinam toaleta po 100 kron: po modi in v omamljivem kroju. Potem hodijo gospodje od odbora s kočijami ponje, jim poklanjajo uljudno cvetje in jih potem v dvorani slave, kakor da so res take dame, kakor se dozdeva po njihovi obleki.

Takim plesom so patronese tisti tucet dam iz res imovitih in uglednih družin, ki se morajo prilagodjati družbi dekel, ki jim tako postajajo prijateljice... In tisti funkcionarji, ki obiskujejo take plese, prihajajo v stike z dekle kakšega svojega znanca, a menijo, da vodijo pod pazduho kako damo!...

Tu naglaš „Indipendente“ razliko med neumnimi in barbarskimi ženskami na eni, in popolnimi, korektnimi in po srcu odličnimi ženskami na drugi strani... Ali vsega tega ne občutijo slovenske gospe na takih plesih. Ali pa je morda tudi v njih tako močan duh bojevitosti?! Ali pa trpe to poniženje le na ljubo svojim soprogom, stvari njihovi in njihovi zemeljski slavi?!

Dočim Italijanom, ko vabijo vse meščanstvo na svoje prireditve, zadošča 50 do 60 oglasov, treba za kako šagro slovenske kolonije na stotine plakatov na mestnih zidovih. In vse to za kak ples — dekel. Ali, kdor gleda in ne umeje vsega tega, misli, da Slovenci res pomenjajo kaj v tem mestu! Vraga, kako ne: tako vpele slavnosti ne more prirrediti kaka mala kolonija pekov, kamenosekov, krušaric, mlekaric in — dekel! In tako jim igra vspeva!

Menimo, da ga ni pametnega človeka, ki bi se morda jezil radi te „Indipendentove“ pajacade. Uverjeni smo, da se bodo vsi našinci, ko prečitajo to, smejali od srca in sladko kakor smo se mi. Vsi pa se bodo gotovo čudili, kako je sploh možno, da list, kakoršen — bi hotel biti „Indipendente“, prinaša take oslarije? Mi jim hočemo dati pojasnila.

Vedeti treba namreč, kako ljudje opravljajo v uredništvu „Indipendentovem“ težki, važni in resni posel žurnalistov. Treba vedeti, kako so ljudje, ki pišejo ta list!

Ljudij, ki bi bili res sposobni za ta posel in ki bi se zavedali resnosti svoje naloge in dostojanstvenosti novinarskega poklica, sploh ne morejo več dobiti k „Indipendentu“. Zato se podajajo, kadar potrebujejo kakšega — hlapca, v bližnjo žganjarijo. Tu se shajajo degenerirani in razcapani subjekti, ki že težko balancirajo na svojih nogah zbog pouzitega „jeruša“. In v tej družbi se rekrutirajo uredniki „Indipendenta“. Najprej spravdejo tacega novince v kako kopel, da ga očistijo od mrtve in — žive nesnage. Potem ga odvedejo v kako prodajalno narejenih oblek in mu nataknejo morda celo cilindar na glavo. In „Indipendentov“ žurnalist je gotov.

Odvedejo ga v uredništvo, ga poade k mizi in na mizo mu položijo — stekleničico žganja in uredniške škarje poleg!! Dokler je še trezen, striže iz drugih časopisov članke — seveda take, ki govore o veliki materi Italiji in o dvatisočletni kulturi; in tudi take, ki govore o Slovanih, seveda z dodatki o barbarih, divjakih in sovražnikih kulture, ki jim treba — čim prej, tem bolje — zaviti vrat ali jih vsaj pometati v morje, ali jih pa pognati nazaj v njihove divje gore, s katerih so padli tu sem doli v nesrečo za človeško civilizacijo v teh krajih! Čim pa so tacega — žurnalista prevladali duhovi iz — stekleničice, potem pa zajema iz svojega čuti se zopet v miljeju — šnopsarije, v svojem elementu, in piše članke a la „Funzione delle serve“.

Kakemu „slavnemu“ gostu iz Italije pa se potem dogaja še vse drugače, nego tistim visokim funkcionarjem, ki zahajajo na plese v „Narodni dom“. Ko kakemu takemu „žurnalistu“ stiskajo roko, menijo morda, da so dali roko kakemu dostojnemu novinarju in kavalirju, dočim so si v resnici le umazali roko!! In ako je takov gost slučajno zašel na kako prireditev v kakem gledališču, kjer vidi pred seboj same elegantno oblečene dame, je vedno v nevarnosti, da prime „a braccetto“ jedno tistih žensk, ki se hranijo rokodelstvom, kakoršnjega se poštena ženska in pošten moški sramuje!!

Ali umejo sedaj čitatelji, kako je možno, da prinaša „Indipendente“ take oslarije?!

Strup. Pišejo nam: Strup, ki ga sika v poslednjih dneh list „Indipendente“ na Slovence, že smrdi iz vsacega kota, v katerem leži ta list. — Napadajo nam naše narodne dame, kakor tudi naše širše sloje, napadajo naše voditelje, kakor sploh ves narod. A način, po katerem se to godi, je tak, da preseza že vse meje. Tako žaljenje, take klevete si naravnost prepovedujemo!

Kdor čita omenjeni list, je gotovo uverjen v dno srca, da ga pišejo in izdajajo sami postopači iz starega mesta; kajti, da bi bil človek le količkaj izobrazbe jmožen tako lagati in šušmariti take bedastoče, to je izključeno; takega dela so pač zmožne le kake poulične barabe, individui, ki so ljudem v sramoto in nadlego.

Tudi, če človek polemizira z nasprotnikom, mora ohraniti gotovo spoštovanje do istega; saj smo vendar v 20. stoletju! Toda rokovnjačem okolo „Indipendenta“ ni že nič več sveto: ne resnica, ne poštenje, ne narodnost, sploh noben čut poštenega človeka. Tako otrple, tako degenerirane so te propalice. In po nas udrihajo z gorostasnimi neslanostmi, pa na tak način, da bi se kaj takega sramoval zadnji gorjan, ki ni prišel v svojem življenju v dotiko s kakim naobražencem. — Surovi so nam, kakor hlapci z gnojnimi vilami, in zlivajo cele golide gnojnice na naš jezik na naš narod.

Očitajo nam, da smo narod hlapcev in dekel. Da, kar se poštena tiče, bi si lahko vzeli vsi irredentistično lažnjivi obrekovalci naše poštene hlapce in dekline za vzgled!

In to so vam ljudje, ki se hočejo bahariti in hvalisati s svojo „kulturo“!? Pred takim smradom, kakor je njihova kultura, ki jo kažejo, obvaruj nas večno, o Gospod!

In to so vam ljudje, ki se tako radi ponabjajo, da so sinovi „del gentil sangue latino“. Toda malo „geniil sangue“ imajo te „beattie latine“. Če bi človek vedno čital „Indipendente“, bi moral nasprotno reči: „Rozzezza, tuo nome è — sangue latino!“

Strup proti strupu!

Za slovenske plese so začeli delati tudi Italijani reklamo in sicer radi tega, ker so se doslej vse prireditve izbornone obnesle. Res mešati se mora onim okrog „Indipendenta“! Drugače bi niti v pustnem času ne napisali takih bedarij. Verujemo jim, da jim niso vseč naše prireditve in da niso oni zadovoljni z njimi; toda „Indipendentovci“ naj bodo uverjeni, da smo bili mi Slovenci doslej še vedno zadovoljni in upamo, da bomo tudi o priliki Ciril-Methodovega plesa, dne 13. februarja t. l., ki naj ravno pokaže Italijanom, da znamo tudi mi ceniti naše kulturne, t. j. slovenske in hrvatske šole.

Daljša polemika s „Indipendente“ bi le pokazala, da ga smatramo resnim listom. — Pustni čas je zmešal revežu glavo in zato se mu je začelo blesti. Čudno je le to, da se še ni spomnil na to, da bi pozival svoje pristaše, naj bi prinašali obilo daril za srečolovga. Roži dr. Gregorinovi („Narodni dom“), kar store slovenske dame tudi brez njegovega dovoljenja!

Notar in mastni svatovalec Depiera — oklofutani. Minolo nedeljo se je vršil shod „Patrie“. Na tem shodu je notar Depiera v svojem govoru aludiral na odvjetnika dr. Karla Dompierja ter ga imenoval „Judeža“. Včeraj popoldne je sin poslednjega, inženir dr. Gino Dompieri v bližini Velikega trga srečal notarja Depiera in mu radi omenjene povke „Judež“, izrečene na račun njegovega očeta, prisolil gorko zaščito. C. kr. notar in mastni svatovalec Depiera ni reagiral, ampak tiho spravil, — kar je dobil.

Iz Bazovice dne 8. februarja. Danes smo položili tu k večnemu počitku moža v visoki starosti 83 let — upokojenega godzarja Antona Pirca. Pokojnik je bil vrl narodnjak. Mnogo je znal pripovedovati iz svojega vojaškega življenja: koliko je moral trpeti v vojnah, v katerih se je bojeval. Pokojnik je bil rojen v Spod. Dupljah pri Tržiču na Gorjenjakem. Pri nas je bival nad 13 let. — Pogreb je bil veličasten. Zastopano je bilo orožništvo, učitelstvo, vaški načelnik poleg množice vaščanov tudi iz bližnjih vasi. Pevsko društvo „Lipa“ mu je zapelo žalostinke pred hišo, v cerkvi in na grobu. Lahka mu zemlja slovenska!

Plesna veselica nemških žel. uradnikov. Sprejeli smo v „Edinosti“ št. 39. doposlano nam notico glede plesne veselice uradnikov c. kr. dr. železnice, ker smo bili mnenja, da jo prirede žel. uradniki vseh tukaj zastopanih narodnostij.

Čudili pa smo se, ko smo dobili v roke samonemško vabilo teh uradnikov, katera okolnost nam je odprla oči, da smo delali reklamo za prireditve nemških žel. uradnikov.

Komentarja ni treba.

Šestdesletnica smrti dr. Franca Preširna je bila v ponedeljek 8. t. m.

Nov osebni vlak med Trstom in Ljubljano prične voziti s 1. majem t. l. Iz Trsta bo odhajal ob 1. uri 24 min. pop. in prihajal v Ljubljano zvečer ob 6. uri 18 min. Iz Ljubljane pa bo odhajal v Trst ob 9. uri 45 min. dopoldne in prihajal v Trst ob 2. uri 20 min. pop.

Seja za Ciril-Methodov ples je danes ob 8. in pol v restavraciji „Balkan“.

Za Ciril-Methodov ples so razprodane vse lože, na razpologo je le še nekaj sedežev za katere se je treba obrniti na blagajnika VI. Ternovca, ulica Fontana 4.

Slovenski delavci na Badenskem. — Iz Stuttgarta poročajo „Pol. Kor.“: Badensko ministerstvo za notranje stvari je v decembru minolega leta izdalo odredbo, da se izžene iz velike vojvodine več slovenskih delavcev zaposlenih v tovarnah okrajev Lörrach in Waldshut, in sicer bi morale tvornice na svoj

trošek poslati v domovino omenjene delavce, 43 na število. Badenska vlada je utemeljevala to odredbo s tem, da nazadujejo v deželi mnoga industrijalna podjetja in da je vsled tega treba v prvi vrsti jemati v obzir domače delavstvo ter odpustiti nepotrebne tuje delavske moči, ter da zamorejo po badenskih določbah biti inozemski delavci zaposleni v badenskih poljedelskih oziroma obrtnih podjetjih le od 1. februarja do 20. decembra. C. in kr. odposlanec v Stuttgartu baron Callenberg je v tej stvari storil pri badenskem ministerstvu za unanje stvari potrebne korake in vsled njegovega posredovanja je badenska vlada preklicala svojo gori omenjeno odredbo, tako, da so delavci smeli ostati na svojih mestih.

Umrlijnost otrok v Trstu je med vsemi avstrijskimi mesti največja. Izmed 1000 otrok jih umrje 423 preden dosežejo starost petih let. Poleg socijalne bede, nepravosti in zanemarjenosti staršev je glavni vzrok umrljivosti, kakor trdi izvedenec dr. Veronese — alkoholizem.

Tržaška mala kronika.

Tajinstvom krvavi čin. Ko je redar, ki je predinočjem okolo 2. ure imel službo po ulici Solitario, dospel v bližino gostilne „ai due dalmati“, je bolešno stokanje zadonelo na njegovo uho.

Brž je zapazil človeka, ki je ves sklučen ležal na tleh. Redar je pričunal nad njim in ga vprašal, kaj da mu je. A odgovor mu je bilo le stokanje. Tedaj je zapazil, da je bil nesrečnež ves polit s krvjo. Vzdignil ga je od tal, a ko je videl, da ranjenec ni mogel ostati pokonci, je hitel po kočijo, spravil ranjenca vanjo in ga privedel v bolnišnico, kjer so ranjenca sprejeli v IV. oddelek. Zdravniki, ki so ga takoj preiskali, so našli, da je imel težko rano, ki je prodirala v prsa na strani srca.

Spoznalo se je, da je ranjenec Abil Galeazzi, star 42 let, vslužbenec v bolnišnici za kronične bolezni v ul. Solitario št. 21.

Ranjenje njegovo je zavito v tajnost. Ranjenec ne more govoriti in zato ni mogla niti sodna komisija, nič spraviti iz njega.

Dozdeva se pa, da je par ljudij, ki so izstopili iz krčme „ai due dalmati“ napadli in ranilo ubogega Galeazzi. Oblast poizveduje.

Pod vozom. Kmet Ivan Ivančič, star 69 let, stanujoč v Gabrovici pri Dolini, je bil včeraj popoldne sprejet v IV. oddelek bolnišnice. Zlomil si je levo piščal in golenico, ker je bil povožen.

Prezrezo tat. Vrtar hiše št. 2. ulice Molin piccolo, 54-letni Lovre Lenardon, je včeraj zjutraj ob 11. uri iz svoje lope zagledal moža, ki je z veliko culo na hrbtu stopal iz veže. Ni na stvar obrnil več pozornosti; ali popoldne je zopet zapazil, da je isti mož stopal dol po stopnicah z drugo še večjo culo na hrbtu. To pot se je vrtar nahajal v veži in se je hotel prepričati kaj da pomenjajo ti sprehodi.

Predno je mož s culo še stopil na ulico, je vrtar smuknil iz veže in za srečo našel takoj redarja. Ali oni je to videl se iznebil cule, vzgel na tla dve detli in jo urno pobrisal. Redarju pa se je posrečilo prijeti ga za ovratnik in ga že odvedel na policijo. Tu je oni zanikal vsako tatvino. V culo se je našlo dragocene tapete, o katerih se je doglalo, da so latinska ge. Evgenije Gentile, stanujoča v omenjeni hiši. Ista jih je imela v podstrešju, od koder jih je tat vzal. Temu je ime Ivan Veropolus, star 45 let, iz Syre (Grško), brezposlen mornar, oženjen z dvema otrokoma.

V njegovem stanovanju so zaplenili drugo culico, v kateri je bilo tudi tapetov. Vrednost istih je znatna. Tata so stavili na razpologo deželnemu sodišču.

Koledar in vreme. Danes: Šklastika dev. — Jutri: Adolf škof. Temperatura včeraj ob 2. uri popoldne + 4° Cels. — Vreme včeraj: lepo.

Vremenska napoved za Primorsko: lepo; večinoma jasno. Zmerni vetrovi. Mrzlo.

Tržaška gledališča:

GLEDALIŠČNA DVORANA APOLLO. Ulica Domenico Rossetti št. 4. Marionetišćna družba. — Danes, sredi ob 5. uri in pol zadnja predstava družba Keiner.

V četrtak in petek počitek. — V soboto nastopi družba Braga Fausto (Nova za Trst).

FENICE. Danes zvečer ob 8. uri uprizori družba Vitaliani dramo v 5 dejanjih „Suor Tereza“.

Jutri se uprizori drama „Toaca“, ki jo je spisal francozki pisatelj Sardou.

V petek bo imel prvi dramatik družbe, g. Duse, svoj častni večer z novo dramo „Kruh“, ki jo je spisal Congnetti.

EDEN. Nocoj ob 8:30 je tu zanimiva predstava, na kateri sodeluje tudi neka bivša operna pevka, ki se skriva pod psevdonomom Souvenir.

VERDI. — Včeraj zvečer se je zadnjič uprizorilo Berliozovo opero „Faustova ob-sodba“.

Danes je odmor; jutri pa sledi premijera „Fino-ve opero „Krstnik“, pri kateri poje glavno vlogo naš rojak Kaschmann. — Predstavi bo prisostvoval tudi avtor.

Društvene vesti.

Iz "Kola". Novoizvoljeni odborniki so vabljivi v sejo, ki se bo vršila v petek ob 8. uri zvečer. V tej seji se bo odbor konstituiral. Naj pridejo točno ob določeni uri.

Pevce opozarjamo, da je nocoj vaja za možki zbor.

ODBOR TRŽ. KOL. DRUŠTVA "BALKAN"

ima nocoj ob 9. uri važno sejo v društvenem sedežu. — Nadeja se polnošteviline vdeležbe.

Zdravo! Predsedstvo.

Plesna vaja se vrši danes sredi v "Čitalnici" pri sv. Jakobu.

Darovi.

Darovi za Ciril-Metodov ples, ki se bo vršil dne 13. t. m.:

Gospa Mary Antić-Bonetić 1 stekl. Ati Spumante, 1 Bakarska vodica 1 stekl. Maraschina. Virginia Furlan, krožnik za sladčiče, Gosp. Jos. Zwitter, krasni črninik, 1 zavoj lepega papirja, 2 elegantni knjižici za notice.

Nadaljne darove sprejema gospa Roža dr. Gregorinova, Narodni dom, ul. Giorgio Galatti 18, II. nadst., na desno.

Za veliki Ciril-Metodijev ples daroval je gospod dr. Ivan Feretić, Sušak K 10, Josip Kranjc lastnik kavarne "Minerva" K 10—, Ivan Prelog trgovec v Trstu K 5—, M. Gobjković Trst K 4—.

Nadaljne prispevke sprejema Vladko Ternovec t. č. blagajnik Trst ul. Fontana 4.

Za moško podružnico družbe sv. Cirila in Metoda so darovali v Borštu v narodni Auerjevi krčmi o priliki prihoda štajerskega rodoljuba Kluna, ki je kazal na delovanje Nemcev na štajerskem. gg. Auer, Čeh, Kljun iz Cerovelj poslanec Pangerc, Petaros in Sedmak 12 K. Srčna hvala!

Za podružnico družbe sv. Cirila in Metoda na Greti nabralo se je na pojedini ostripi in školk ter pri št. 7 v "Narodnem domu" v Barkovljah K 3-60. Izreka se tem potom iskrena zahvala.

Za Čitalnico pri Sv. Jakobu. Ker po mnenju nekoga člankarja v predzadnjem "Nar. Delavcu" društveni orkester ima le dva slovenske igralca, nabral je tretji slevenski igralec g. J. Bizjak med ostalimi slov. igralci "Čitalnice" K 8-60 st. Na predstavi pri Sv. Ivanu se je nabralo v isti namen K 7-60 st. Na sestanku šentjakobske mladine dne 8. t. m. je nabral g. J. Bizjak K 13-30 st. Na občnem zboru "Čitalnice" je nabrala g. ca K. Požar K 2-70 st. — Srčna hvala vsem, darovateljem in nabiralateljem!

Izkaz "Podpornemu društvu za slovenske visokošolce na Dunaju" naravnost poslanih prispevkov katere so a) nabrali: gosp. Ignac Supan, učitelj v Brežicah K 70-70 b) darovali: Klub naprednih slov. akademikov v Celju, kot del čistega dobička naradne zbirke K 100—, vsi člani obč. sveta, odbora in krajnega šolsk. sveta v Dolini pri Trstu kot polovico dnevnice od slavnostne seje 2. dec. 1908 K 59-20, sl. županstvo v Ajdovščini K 20—, sl. županstvo v Trebnem K 20—, gg.: Anton Globočnik pl. Sorodolski c. kr. viadni svetnik, Dunaj K 20—, Vladimir Globočnik, c. kr. dvorni svetnik, Dunaj K 20—, Karl Kotnik, tovarnar, Verd pri Vrhniki K 20—, Jos. Koršič, c. kr. rudn. svetnik, Idrija K 10—, Dr. Otmar Krajec, Ljubljana K 10—, Ivan Mankoč, Trst K 10—, Anton Madič, c. kr. okr. sodnik, Šmarje pri Jelšah K 10—, Ivan Okretič, c. kr. gen. prokurator, Dunaj K 10—, Maks Pieteršnik, c. kr. prof. v p. Ljubljana K 10—, Jos. Stritar, c. kr. prof. v p. Dunaj K 10—, Dr. Bogumil Vošnjak v Parizu K 10—, Filip Gasparin, c. kr. prof., Dunaj K 6.—, Dr. Franc Göstl, ordinarij voditelj. Studenc K 6.— in Jakob Urbanija, c. kr. višji poštni upravitelj, Dunaj K 5.—. Skupaj K 426-90. — Darove sprejema in izkazuje blagajnik Ivan Luzar, višji revident j. ž. v p. Dunaj, III./3. Reiserstrasse 27.

Vesti iz Goriške.

x Pasja taksa je donela lansko leto mestni blagajni goriški K 4953 in sicer K 4232 na lovske in potratne pse K 193 v mestnem okolišu. Lovskih in potratnih psov je bilo prijavljeno v mestu 212, čuvajev 88, v okolišu pa 100. Faktično je pa v mestu gotovo še najmanje polovico več psov, nego jih je bilo prijavljenih, a ti uživajo prednost, ker so njih lastniki dobri Goričani, ki gledajo na to, da nosi pes, ako je njegov gospodar Slovenec ali pa pri mestnih mogotcih slabo opisan drugorodec, pasjo marko.

x Nova lekarna v Gorici. Lansko leto je pedelila vlada lekarnarju Tromba dovoljenje, da sme odpreti v ulici sv. Klare novo lekarno proti čemur so se pritožili bližnji lekarnarji, ker bi bilo tako tri enaka podjetja v minimalni oddaljenosti eno od drugega.

Utok je vlada upoštevala ter preklicala koncesijo Trombi in je pedelila drugo farmaceutu Pietro Liberi na Fran Jozefovem tekašiču. Lekarna bo nekako v sredici tekašiča in se prestori za njo že pripravljajo. Služila po posebno nekaterim okoliščanskem vasem,

namreč južnemu delu Podgore, Ločniku, Štandrežu, Sovodnjam in Mirnu. Mislimo, da bo nje lastnik vpošteval to okoliščino in da namesti tudi uslužbenca popolnoma zmožne slovenskega jezika.

Predsednikom trgovske in obrtne zbornice goriške je bil izvoljen Josip Venuti, ki je pa izvolitev odklonil, nakar je bil začasnim predsednikom izvoljen A. Orzan.

Umrl je v Gorici v bolnišnici usmiljenih bratov g. Ivan Peric, posestnik v Biljah. Sin je predsednik "Nar. delavske organizacije" v Biljah.

O volitvah v goriško trgovsko in obrtno zbornico se bo vršila na ovadbo od slovenske strani kazenska preiskava. — Dokazati bo treba, odkod je došlo nad 1100 laških glasov, ker do 4. januarja baje ni došlo na glavarstvo v Gradiški skoro nič veljavnih glasov.

Korita. Pod Strmcem nad Logam se nahaja kraj, kateremu pravijo Korita. Romarji, ki gredo iz vse goriške na Sv. Višarje, se običajno poslužujejo steze, ki vodi preko Korit. Ta steza pa sliši tudi domačinom, ki odhajajo iskat si zasluzka v daljni svet in ko se zopet povračajo domov k svojim dragim.

Korita so pa zelo nevarna steza in marsikdo je že plačal z življenjem, ako se je drznil iti preko Korit. Tudi v minolem poletju so Korita zahtevala eno žrtev. Mož, ki je bil na tučem, je prišel do tu z namenom, da gre na Pružno obiskat svoje drage, a mesto tega — so mu Korita ugrabila življenje.

Korita so prepad ob katerem vodi v skalo vsakana steza, ali bolje rečeno: stopinje. Preko Korit more le posamičen človek, ki pa mora zelo dobro paziti, da ne stopi krivo in da se z rokami grabi za skalovje. Za slučaj, da mu nega zgreši, ali da se mu valed straha zmeša pred očmi — pade v 40 in več metrov globoki prepad!

Spominjam se, da sem že pred 23 leti na tem mestu opisal to kozjo stezo in pozival oblasti, naj to toliko rabljeno in tudi velepotrebnost stezo popravijo. Stvar je ostala kakor je bila in menda ostane še nadalje, ako se ne nastopi odločno, ter zahteva, naj se steza razširi in zavaruje z železno ograjo. Sedaj je tam okolo polno vojakov-planincev — ne bi li ti napravili, kar niso hoteli, ali mogli napraviti drugi tekom stoletij?

Stroški bi bili razmerno mali naprava pa bi bila dragocena in velekorišna za domačine in za tučce. Tudi za vojaške potrebe bi to koristilo, ker ni izključeno, da se tudi njim more pripetiti nesreča, da-si so dobro izurjeni v hribolazstvu. Želeti je v interesu vseh, ki rabijo imenovano stezo, da se za stvar zavzemajo in skušajo pridobiti tudi vojaška oblastva za to velepotrebnost popravilo.

Upam, da ta glas ne ostane glas vpjovega v puščavi! A. V.

Bralno in pevsko društvo "Tabor" v Lokvi na Krasu se zopet pripravlja na predpustno veselico, katero priredi dne 13. t. m. zvečer ob 7. uri in pol z jako zanimivim in bogatim vspremem. Domači tamburaški zbor bo sviral med točkami in k plesu do ranega jutra.

Servirano bude tudi z izborno črno kavo priznanega kavarnarja "Francelja" ter zlatorumenim vincom.

Dame si že sedaj pripravljajo krasne kotiljone in čuje se, da prihite v našo sredo tudi vsakovrstne maskare.

Odbor je sklenil, da ne razpošlje vabil, ker se lahko dogaja, da se nehoče prezre kaknega ljubega gosta, a vabljen bodi vsak, ki si želi v resnici domače — cene pustne zabave!

Vesti iz Istre.

Novo občinske volitve v Pulj. Včeraj so bili izloženi volilni imeniki za nove občinske volitve. Imeniki ostanejo izloženi štiri tedne.

Puljska postaja za podmorske ladje. Kakor znano, je nedavno priplula iz Kiela v Pulj prva podmorska ladija, zgrajena za avstroogrsko vojno mornarico. Z njenim prihodom se je v Pulj odprla postaja za podmorske ladje. Tekom leta bo za vojno mornarico dovršenih še drugih pet podmorskih ladij. Dve gradi tvrčka Whiteherd v Reki.

Vesti iz Kranjske.

Iz policijske službe. Policijski svetnik Oskar Wratshko v Ljubljani je prideljen tukajšnjemu polic. ravnateljstvu v Trstu. Viši policijski komisar Michael Pertot in policijski konceptist dr. Stanko Ternovec sta iz Trsta premeščena v Ljubljano ter prideljena deželnemu predsedstvu Kranjskemu.

Dr. Stanko Ternovec je ob enem imenovan provizoričnim policijskim komisarjem.

Slovensko vseučilišče v Ljubljani. Deželni odbor kranjski je sklenil sestaviti vseučiliški odbor in vanj poklicati zastopnike raznih korporacij in znanstvenike. Sestava odbora je poverjena profesorju Evgenju Jarcu, šolskemu referantu kranjskega deželnega odbora.

Restavracija Milano

Trst, ulica Stadion šte. 10 Danas zvečer koncert dunajskih dam Prične ob 7 uri. — Vstop prost. Za obilen obisk se priporoča udani C. Lulloh

Novo pogrebno podjetje Pisarna in prodajalna Via Vincenzo Bellini št. 13. Telefon št. 1402 (poleg cerkve sv. Antona Novega) Telefon št. 1402 Zaloga oprave ulica Massimo D'Azeglio št. 18 Prireja pogrebe od najprostejše do najelegantnejše vrste v odprtih, kakor tudi v s kristalom zaprtih vozovih. Ima bogato zalogo vseh potrebščin za mrličce, kakor: kovinaste in lepo okrašene lesene rakve; čevije, vence iz umetnih cvečlic, kovine, porcelana in perl. Bogata zaloga: VOŠČENE SVEČE. Cene nizke, da se ni bati konkurence. Za slučaj potrebe se uljudno priporočajo HENRIK STIBELJ in drugi.

Prvi urad za revizijo prizive in inform. v davčnih zadevah Trst, ulica dell'Istituto 10, III., 5. Sprejema sestavljanje pol za hišni, rentni, obrtni in osebni davek; prekrbuje prizive proti pretiranim odredbinam in pogrešenim klasifikacijam. Urad je skrajno zanesljiv in tajen. Odprto od 9. ure predp. do 1. pop.

NATALE PUPOVAZ bivši prvi natakar gostilne: "BONAVIA" časti se naznaniti P. N. občinstvu, da je prevzel na lastni račun Gostilno v ulici Giouchino Rossini šte. 20 ki se odpre v kratkem pod imenom: "Trattoria Panada". Lokal je bil med tem že popolnoma prenovljen. KUHINJI IN KLETI SE POSVETI največja pažnja.

TVRDKA Adolf Kostoris skladišče oblek za moške in dečke Trst, via S. Giovanni 16, I. n. (zraven Restavracije Cooperativa ex Hacker) prodaja na mesečne ali tedenske obroke obleke in površnike za moške, perilo i. t. d. Najdogovornejše cene.

IVAN POLATO Velika zaloga manufaktur-nega blaga ur, ogledal, slik in po meri izdelanih oblek: po najzmernejših cenah. Plačilo na mesečne ali tedenske obroke. Pisarna: ulica Madonnina št. 34 I. nadst.

AMERIK. ZOBOZDRAVNIK Dr. Leopold Mráček v Trstu, Corso 17 od 9-1, 3-6 od 9-1, 3-6 Plombe iz zlata, porcelana, srebra itd. vse po najmoder. metodah. UMETNI ZOBI v zlatu, kavčuku z ozobno ploščico ali brez nje po amerikan. sistemu in po lastni patentirani metodi. Krone na zobe iz zlata ali aluminija. Izdiranje zobov brez vsake bolečine. Reguliranje slabo zrasih zobov. 12-letna praksa na klinikah na Dunaju, Berlinu, Lucernu in New-Yorku.

Cine-Music-Hall-Mondial Edini v Trstu. Ul. dell'Istria 6, Hrib sv. Jakoba. Edini v Trstu. Žive in govoreče slike. Vsako soboto in sredo nov vspremem, absolutne novosti. Od 10. do 12. februarja: 1.) Magična peč, fantazija. 2.) Pregled športa, satirično-komična slika. 3.) BOLNIK, žaloigra; 4.) Lov za dober kup, komično.

Tržiška tovarna za olja, mazilo za vozove, kemiški proizvodi Kollar & Breitner Tovarne: Katram, Asphalt, Karton za pokrivanje, lesni Cement, Karbolinej, Naftalina „GROSSOL“ itd. itd. Grossol za sedaj priznane kakor najbolje in najtrajnejše mazilo, ki ohranja nove in stare plasti na asfaltiranih kartonih, akrilnih ploščah in vsakovrstnem laminatu. Asphaltirani kartoni, izolatorni kartoni, lesni cement, karbolinej, karboina kislina, asfalti in drugi proizvodi iz asfalta in katrama, opolkla olja, mast za stroje, mazila za vozove, priznane in najboljše znamke (registrirane) mast za vagono, mast-vaselina za kože, mast za orožje, voščilo za čevlje itd. Tovarna in pisarna v TRŽIČU (Monfalcone) pri Trstu.

CARLO GORTAN Zaloga olja - Trst - V. Santa Caterina 13. Prodaja na veliko in na malo TELEFON 865.

"Kranjska hranilnica" ima zdej le še 24.519 vložnih knjižnic, dasi jih je še 31. decembra 1907 izkazala 36.706. Padla je torej v teku 13 mesecev za celih 12.187 vložnih knjižnic, na katere se je dvignil ves denar.

Na tem rapidnem propadanju naj se mogotci pri hranilnici zahvalijo le tistemu tolovjskemu napadu v Ptuj na vrnne skupščinarje družbe sv. Cirila in Metodija, kateri napad je provzročil žalostne dogodke v Ljubljani. Zob za zob! Najelementarnejši čut samoočrambe veleva slovenskemu narodu, naj ne bo tako brezpameten, da bi dopuščal, da se z njegovim lastnim denarjem krepe njega najljutejši sovražniki!

Vodovod za Suho Krajino. Deželni odbor kranjski je dal po stavbenem svetniku Sbrizariju izdelati generalni načrt za vodovod za Suho Krajino. Skupna dolžina celega vodovoda je 105 kilometrov. — 8000 ljudi bo dobivalo studenčno vodo v krajih, kjer je sedaj vsak razvoj nemožen zaradi popolnega pomanjkanja vode. Deželni odbor se nadeja dobiti za ta vodovod rečo državno podporo.

V Pasteurjev zavod na Dunaju je odšel reizor ljubljanske električne železnice Erklavec, ki ga je ugrizel domači pes, ki je kazal znake steklosti.

Vesti iz Štajerske.

Samomor z vodnim strelom. V Celju se je mino nedeljo ustrelil z vodnim strelom poštni oficijal Josip Zupanek, sin tamošnjega okrajnega šolskega nadzornika. Vzrok samomoru je bila neozdravljiva srčna bolezen.

Snega je padlo v nedeljo po noči v Gradcu 20 cm debelo. Razsajal je strašen vihar.

V snegu se je zadušil in zmrazil v Kozjem 19-letni Franc Hralec. Mladenič se je napil, padel v velik kup mehkega snega, iz katerega ni mogel več ustati.

V Dravo je skočila v Mariboru kuharica brez službe F. Juvan iz Ljubljane. Vendar se jo še pravočasno rešili iz mrzle kopeli.

Vesti iz Koroške.

Trije smrtni slučaj v rodbini v eni uri. V Ledenicah blizu Beljske je to dni v neki rodbini v eni uri smrt pobrala tri osebe. Najprej je umrla sinaha, na to gospodar po domače Ropč sam, četrt ure na to pa še oče sinaha.

Deželnozbornske volitve na Koroskem bodo dne 24. marca v splošni kuriji. Koočale se bodo deželnozbornske volitve dne 5. aprila. Takrat voli veleposestvo.

Gospodarstvo.

Ribiške zadruge in tvornice sardel v letu 1908. Letu 1908 je bilo v Primorju in Dalmaciji 43 tvornic (18 v Primerju in 25 v Dalmaciji) ter 74 ribiških zadrug. Tekom letne sezone se je ulovilo rib v vrednosti 3 mil. 95.490 K.

Koliko goveje živine je na zemlji? Neki časninar je izračunal, koliko je goveje živine na zemlji. Po njegovi statistiki se je nabaša največ v severni Ameriki, in sicer 66.86 milijonov, v Argentini 21, na Nizozemskem 1,7, na Ruskem 42,2, v vzhodni Indiji 52, v Nemčiji 19,3, na Francoskem 14,3, v Avstro-Ogrski 16, v Avstraliji 8,34, v Italiji 5, v Romunski 2,59, v Bolgariji 1,8, v Švici 1,4, v Kapiandiji 1,9, na Angleškem 11,7 in v Belgiji 1 milijon glav.

Potrošek mleka v mestih Avstro-Ogrske. V večih mestih naše monarhije potroši se na leto okolo 300 mil. litrov mleka. L. 1906 je potrosil Dunaj 148 milijonov litrov, Praga 40 milijonov, Trst 11 milijonov, Ljubljana 2 in pol mil, Zagreb 3 mil.

Razne vesti.

Če hočeš dolgo živeti, jej med. Fejno mnogo medu in ohranili si bomo zdravje. Čisti med je nenavadno zdrava hrana. Med ne rabi za prebavo ne žlez, ne močnega zdravega želodca, njegova naravna lastnosti so take, da prehaja v kri in nam daje zdravje in življenje. Zato naj bi bil v vseh rodbinah med kot hrana vdomečen. Na kruh namazan nam kaj dobro prija. Posebno dobro je zavžiti med zjutraj, med pripravamo posebno starih osebam. Tudi žene, ki trpe na zaprtju, naj bi jedle med. Med je zdravilo ki slabotnim vsikdar le prija in nikdar ne škoduje. Z medom sladimo lahko mleko in druge pijače.

Deset milijonov kron za gradnjo šol. V Galiciji je blizu tisoč občin, ki do zdaj še nimajo šole. Deželni odbor galiski je sicer vsako leto dajal 400.000 K podpor za zidanje šol, ali vse to je bilo premalo in zidanje

potrebnih šol je le počasi napredovalo. Zato je deželni odbor sklenil, da si vsposodi deset milijonov kron, ki jih razdeli med občine, da si zgradijo potrebna šolska poslopja.

Otroci in tobak. Na Danskem obetajo sprejem postavbe, ki strogo prepoveduje otrokom pod 16. letom kajenje na javnih prostorih. Osebe, ki bi dajale tobak mladoletnim v dar ali proti odškodnini, bodo kaznovane z densrno globo.

MALI OGLASI: se računajo po 3 stol. besedo; masno tiskane besede se računajo enkrat več. Najmanjša pristojbina stane 40 stotink. Plača se takoj.

Maske se dajo v najem. Izbera najnovejših, krasnih kostumov. — Ulica San Lazzaro. Ednajst, II. 258

Proda se hiša z gostilno v Ajdovščini. Več pove H. Stibel Trst, Ulica dello Scoglio 3. 263

Službo vratarja iščem. Zmožen sem 5 jezikov. Naslov: Willmann, via delle Poste 12, III nad. 260

Ljudska kuhinja se proda ali odda v najem. Naslov pri Inzeratnem oddelku Edinosti. 264

Stenograf slovenski, strojepisec išče službo. — Ponudbe na Inzeratni oddelku Edinosti pod „Stalnost“. 255

Proda se kanape in kuhinjska miza prav po ceni. Ulica Belvedere št. 63, vrata 3. 262

VERA je najboljša tinktura za lase. V isti ni nikakih škodljivih stvari. Dobi se plavolaso, kostanjevo, črnkasto, črno barvo. STEKLENIČA 3 K v odlikovani lekarni PRENDINI. Pošiljate po poštne povzetju.

Pozor! Pozor! SAMO ŠE PRIHODNJI TEDEN bomo prodajali, kar je še zimskega blaga pod lastno ceno BOHINEC & Co. Trst ulica delle Torri št. 2 TRST Via San Lazzaro 17 (za cerkvijo sv. Antona novega)

ADLER pisalni stroji :: model 1909 6 pisalnih strojev ADLER je v zadnjem času naročila kabinetna pisarna Nj. Veličanstva. Glavni zastopnik: RODOLFO JOHN Trst, ulica San Antonio št. 6.

„Alla Flotta Americana“ Trst, Piazza della Borsa št. 1 Popust od 25% od 50% Da se popolnoma razpeča vse blago za ženske, kakor bluže, krila, vestalje sviatate jupons, alpaca in pan, perilo za gospe, nogovice, pajčolani, pasovi, rokavice iz kože, volne in tkanine, potne plaids, šarpe za gledališče, ovratniki za gospe itd. itd. Vse blago se more kupiti s 25% do 50% popustom v prodajalnici „Alla Flotta Americana“ Trst, Piazza della Borsa št. 1

Odda se čevljarsko trgovino združeno z delavnico in zalogo čevljev v GORICI v najlepši prometni ulici. — Naslov pove Upravništvo „Edinosti“. 207

Kraški teran in belo vipavsko, prodaja Vincenc Duša, Trst, ul. San Lazzaro št. 22, po 88 stotink liter, in belo po 72 stotink. — Za gostilničarje in krčmarje dogovorne cene. 2003

Proda se moderna spalna soba ter kuhinsko pohištvo po nizki ceni, Mizarnica Leo št. 2. 201

Zapomnite si dobro. Od 1. januarja 1909 naprej bo slikal elektrofotograf JERKIČ, via delle Poste 10 I. nad., do 9. ure zvečer, ako se mu prej javi. Telefon 21-43.

Išče se takoj oseba praktična v trgovini za opravljanje lažjih trgovskih poslov in sicer za nekoliko dni. Zahteva se točna, čista in hitra pisava. Ponudbe pismeno pod „Takoj“ na Inzeratni oddelku Edinosti. Najbolje predati osebno ponudbe. 251

Službo išče v kaki pisarni kakor korespondentinja, knjigovodkinja ali kaj aličnega, gospodična, večša popolnoma hrvaškega in laškega jezika. Naslov pove Ins. odd. Edin. 248

V Dolini se proda 1200 klastrov zemljišča s hišo za K 5.000. — Pojanila daje Emilio Vedova, Caffè Stella Polare, Piazza Nuova od 1. do 3. 254

Lepa meblirana soba odda se s 1. marcem pri hrvaški družini. Via Boccaccio 14, IV. n. 249

Gospico večje nemške korespondence in knjigovodstva [strojepisja po možnosti] iščem za delo na lastnem domu. Ponudbe na Inzer. odd. Edinosti pod „Knjigovodstvo“. 249

Poskusite F. GDOV KAVO „Salutin“ ki je najfinjši in najzdravejši kavni pridelatek. Dobiva se v vsob boljših prodajalnicah.

PRVA IN EDINA pisarna v vojaški stvari koncesionarna od vis. c. k. namestništva ulica Baohi št. 12, II. nad. UHOD POD PREHODIŠČEM.

Daja nasvete in informacije o vsem, kar se tiče novačenja in vojaške službe. Izdeluje in odpošilja vsako vrsto prošenj vojaškega značaja — oproščanje od vojaških vaj in kontrolnih shodov, enoletno dobrovoljstvo, ženitbe, dosezanje zakonitih ugodnosti glede prezenčne službe, vsprejeta v vojaške šole itd. — Pooblaščen je zastopati stranke pred upravnimi oblastinjami. Posreduje v najtežavnih slučajih. — Reševanje hitro in točno. URADNE URE: Ob delavnikih od 9-12. predp. in 4-7. pop. Ob nedeljah in praznikih od 10-12. opol.

Mirodilnica: Arturo Castelreggio naslednik G. MIZZAN Trst, Campo S. Giacomo 2. - Tel. 12-23 Zaloga drog - barv in šip. Petrolej in spirit. Mrozice za Auerjevo luč. (znakma zvezda) po 30 stotink.

F. Pertot urar I. vrste Trst, ul. delle Poste 9

Nova izdelovalnica glasovirjev: C. Olivo, Trst ul. Felice Venezian 13, in ul. Madonna del Mare 4 (pritlišje) Glasovirji in Pianini — Orkestrni zadržaji novosti Prodaja — Menjava — Poseljuje Uglajanja in popravljanja. — CENE ZMERNE.

Bogomil Pino bivši urar v Sezani ima svojo novo prodajalnico :: ur v TESTU ul. Vinc. Bellini 13 nasproti cerkve svet. Antona novega Vsakovrsne verižice po pravih tov. ceni

Zaloga ovsa in klaje Prodaja tudi koruzno perje za postelje M. ud. ZERQUENIK ulica Luigi da Palestrina 2 (ogol ml. Coroneo). Odprija se je v ulici Belvedere št. 34 Velika in dobro preskrbljena zaloga Napolejske in bolonjske zmesi s pridejano tvornico domače zmesi :: vsak dan sveže. Podpisana se priporoča slav. občinstvu, gotova da zadovolji vsaki potrebi, udana MELANY MINZI

Hotel Balkan 70 sob, elektr. razsvetljava, lift, kopalji Cene zmerne. Počkaj & Kögl Hotel Balkan

Tovarne in delavnice pohištva in stavbenih izdelkov v SOLKANU pri Gorici. Lasten železniški tir: Gorica, drž. kolod., Solkan

Mizarska zadruga v Solkanu Osrednje ravnateljstvo. ZALOGE: SOLKAN, TRST, via Caserma 4

Brz.: ZADRUGA - Trst Telef. št. 1631 interurban Žage v Soteski (Bohinj) Letna produkcija K 1.000.000 ZALOGE: REKA, Via Pila 2 SPLIT, nanovoj obali